

**MÜBADELEYE GAYRI TABİ AHALİYE VERİLECEK EMVALİ GAYRİ M
1/87 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE DAHİLİYE, MALİYE VE BÜTÇE
BATALARI**

ni 1928
eden
m.

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet 14 Kânunisanı 1928
Muamelat Müdüriyeti
Adet : 6/236

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Mübadeleyle gayri tabi ahaliye verilecek emvali gayri menkule hakkında Maliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 8 Kanunisanı 1928 tarihli içtimasında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun layihasiyle esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe

Yunan Hükümeti ile akdolunup olbaptaki kanunu mahsus ile kabul ve tasdik buyurulmuş olan 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilafname mucibince devletin uhdesine intikal eden emvali gayri menkulenin menlehülhaklarına tefvizi iktiza eylemekte bulunduğundan işbu kanunun teklifine bu itibarla lüzum hâsıl olmuş ve tefvizin şerait ve nisbetin tayini hususunun İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunacak talimatname ile temini kabil bulunmuş olduğu cihetle ikinci madde bu maksatla ilave edilmiştir efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dahiliye Encümeni Mazbatası
14 Karar Numarası
1/87 Esas Numarası 23.1.1928

Dahiliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Mübadeleyle gayri tabi ahaliye verilecek emvali gayri menkule hakkında Maliye Vekâletince tanzim olunan ve Başvekâletten varit olup encümenimize havale buyurulan kanun layihası ile esbabı mucibe mazbatası Dahiliye ve Maliye Vekilleri Beyefendilerle Hariciye Müsteşarı hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Yunan Hükümetiyle akdolunup 5 Mart 1927 tarihli ve 987 numaralı Kanun ile Meclisi Âlice kabul ve tasdik buyurulmuş olan 1 Kânunuevvel 1926 ta-

rihli itilafname mucibince emvali menkulenin menlehülhaklarına tefvizi ve olubaptaki şerait ve nisbetin İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunacak bir talimatname ile tayin ve tesbiti hakkında Maliye Vekili Saraçoğlu Şükrü Beyefendinin mufassal izahatı bilistima layihai kanuniyenin, dördüncü maddesinde şekle ait bir tadil yapıldıktan sonra aynen kabulüne ve bermucibi havale Maliye Encümenine tevdiine karar verilmiştir.

Dahiliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Mersin	Malatya
Ali Münif	Abdülmuttalip
Kâtip	Aza
Kars	Adana
(Mezun)	Hilmi
Aza	Aza
İzmir	Ordu
Ahmet Münir	İsmail
Aza	Aza
Eskişehir	Tekirdağı
Sait	İkinci maddeye muhaliöim
Aza	Mehmet Faik
Çorum	Aza
İsmail Kemal	Rize
Aza	Atif
Zonguldak	Aza
Ali	Zonguldak
Aza	Mehmet Rifat
Samsun	Aza
Ali Rıza	Niğde
Aza	Galip
Kars	Aza
Baha Tâli	Giresun
	Hacim Muhittin
	Aza
	Konya
	Nevzat

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Maliye Encümeni
26 Karar Numarası
1/87 Esas Numarası 13.2.1928

Maliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Mübadeleyle gayri tabi ahaliye verilecek emvali gayri menkule hakkında Başvekâletin 14 Kânunisa-

tarih ve 6/236 numaralı tezkeresiyle vürüt kanun layihası ve bu bapta Dahiliye Encümeni zbatası Encümenimize havale buyurulmakla Maliye Vekili Beyin huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

1 Kânunuevvel 1926 tarihli Yunanistan ile münakit itilafname mucibince devlet uhdesine müntakıl gayrı menkul emvali hak sahiplerine tevzi ve tefviz icap eylediğinden bu hususta ittihaz olunacak tedabir hakkında Maliye Vekili Saraçoğlu Şükrü Beyefendinin mufassal izahatı dinlendi.

Muktezası müzakere edilerek mübadeleye gayrı tab ahalinin emval ve emlaki hakkında iki Hükümet arasında müzakere devam etmekte olduğundan neticeye göre sureti tesviye bulmak lazım geleceği mütalaasıyla tevzi ve tefviz muamelatını icra için Hükümete salahiyet ve mezuniyet verilmesi encümenimizce de kabul edilmiştir. Tatbikatta menlehül hakların mütesavi şeraite tabi tutulacakları müsellemlerle beraber birinci madde metnine bu yolda bir kaydın vazı faideyi mülâhaza olunmuştur. İkinci maddede mevcut (tanzim olunacak bir talimatname ile) kaydı kanunların tatbikatını tayin edecek nizamnameden bahis olan Teşkilatı Esasiye Kanununun elli ikinci maddesine muhalif görülmüştür. Bilhassa Şûrayı Devlet teşekkül ettikten sonra kanun ile talimatnamelerin tanzimine işaret olunması muvafık değildir. Bununla beraber âcil esbap ve vaziyet muvacehesinde tedabir alabilmesi için Hükümete salahiyet verilmesi de elzem olduğundan İcra Vekilleri kararıyle tefvizin şerait ve nisbetinin tayin ve tespit olunması esası kabul edilerek mezkûr kayıt çıkarılmıştır. Heyeti Umumiyyeye arz olunur.

Maliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Gümüşhane	Gaziantep
Hasan Fehmi	Ahmet Remzi
Kâtip	Aza
Balıkesir	İçel
	Mehmet Emin
Aza	Aza
Amasya	Konya
İsmail Hakkı	Fuat
Aza	
Bayazıt	
Şefik	

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bütçe Encümeni

46 Mazbata Muharriri

1/87 Esas Numarası

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Mübadeleye gayrı tabi ahaliye verilecek emvali gayrı menkule hakkında olup 16.1.1928 tarihinde Dahiliye, Maliye ve Bütçe Encümenlerine havale buyurulan kanun layihası Dahiliye ve Maliye Encümenlerinin mazbatalarıyla birlikte encümenimize tevdi kılınmakla Maliye Vekili Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu. Bu bapta alınan izahat ve icra kılınan tetkikattan Lozan Muahedesine merbut 9 numaralı beyannamede mezkûr gayrı mübadillerin vaziyeti elimesi cidden şayanı teemmül olduğu 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilafname mucibince devlet uhdesine intikal eden emvalden biran evvel müstefit olmalarını temine işbu layihanın teklif edildiği anlaşılarak esas itibariyle kabulü encümenimizce de muvafık görülmüş ve birinci ve ikinci maddeler tevhit ve birinci madde 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilafnameyi tasdik eden kanunun metninde zikri ve Maliye Encümenince ilave edilen (müsavi şerait nisbet dahilinde) kaydı tatbikatta daha ziyade alacakları cüzi olmakla beraber ekserisi fakir olan alakadarların aleyhine olabileceğinden bu yolda bir takyitten sarfı nazarla mesuliyetin İcra Vekillerinin takdirine ait olduğunun ifadesi ve menlehülhaklara emvali gayrı menkulenin aynen itası ve bazan kabil olamayacağı varit görüldüğünden bu maksatla metne aynen veya bedelen kaydının ilavesi suretiyle tadil ve üçüncü ve dördüncü maddeler şekle ait bazı tashihat ile ikinci ve üçüncü madde olarak kabul olunmuştur.

Maruzatı anifeye göre hazırlanan layiha Heyeti Celileye arz olunur.

3 Mart 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Salih Vahit
Mazbata Muharriri	Kâtip
Gaziantep	Kütahya
Ali Cenani	Niyazi Asım
Ankara	Edirne
Mehmet Rifat	Faik
Erzurum	Sivas
Nafi Atuf	Rasım
Elaziz	Balıkesir
Hasan Tahsin	Ali Şuuri

Bursa
Muhlis
Kırklareli
Nahit

Sinop
Recep Zühtü
Yozgat
Süleyman Sırrı

Hükümetin Teklifi

Mübadeleye Gayrı Tabi Ahaliye Verilecek Emvali
Gayrı Menkule Hakkında Kanun Lâyihası

Madde 1. — Yunan Hükümetiyle aktedilen 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilâfname mucibince devlete intikal eylemiş olan emvali gayrı menkuleyi menlehülhaklarına tefvize hükümet mezundur.

Madde 2. — Tefvizin şerait ve nisbeti İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunacak bir talimatname ile tayin olunacaktır.

Madde 3. — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren mer'idir.

Madde 4. — İşbu kanunun icrasına Maliye, Dahiliye ve Adliye Vekilleri memurdur.

8 Kânunusani 1928

Başvekil
İsmet
Müdafaai Milliyeye Vekili
Mustafa Abdülhalik
Dahiliye Vekâleti Vekili
İsmet

Adliye Vekili
Mahmut Esat
Bahriye Vekâleti Vekili
Mustafa Abdülhalik
Hariciye Vekili
Doktor Tefvik Rüştü

Maliye Vekili
Saraçoğlu Şükrü
Nafia Vekili
Behiç Beyefendi
İçtimada bulunmadı.

Maarif Vekili
Mustafa Necati
Ziraat Vekili
Mustafa Rahmi

Ticaret Vekâleti Vekili
Mustafa Rahmi

Sihhiye ve Muaveneti
İçtimaiye Vekili
Doktor Refik Beyefendi
İçtimada bulunmadı.

Dahiliye Encümeninin Tadili

Mübadeleye Gayrı Tabi Ahaliye Verilecek Emvali
Gayrı Menkule Hakkında Kanun Lâyihası

Madde 1. — Yunan Hükümetiyle aktedilen 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilâfname mucibince devlete

intikal eylemiş olan emvali gayrı menkuleyi menlehülhaklarına tefvize hükümet mezundur.

Madde 2. — Tefvizin şerait ve nispeti İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunacak bir talimatname ile tayin olunacaktır.

Madde 3. — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren mer'idir.

Madde 4. — İşbu kanun ahkâmının icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Maliye Encümeninin Tadili

Mübadeleye Gayrı Tabi Ahaliye Verilecek Emvali
Gayrı Menkule Hakkında Kanun Lâyihası

Madde 1. — Yunan Hükümetiyle aktedilen 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilâfname mucibince devlete intikal eylemiş olan emvali gayrı menkuleyi müsavi şerait ve nispet dahilinde menlehülhaklarına tefvizine hükümet mezundur.

Madde 2. — Tefvizin şerait ve nispeti İcra Vekilleri Heyetince tayin ve tespit olunur.

Madde 3. — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren mer'idir.

Madde 4. — İşbu kanun ahkâmının icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bütçe Encümeninin Tadili

Gayrı Mubadillere Verilecek Emvali Gayrı Menkule
Hakkında Kanun Lâyihası

Birinci Madde — Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Cumhuriyeti tarafında akd ve imza olunup 5 Mart 1927 tarihli Kanun ile kabul ve tasdik kılınan 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilâfname mucibince devlete intikal eylemiş olan emvali gayrı menkuleyi İcra Vekilleri Heyeti kararıyle tayin edilecek nispet ve şerait dahilinde aynen veya bedelen menlehülhaklarına vermeye mezundur.

İkinci Madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

